

دانشگاه صنعتی شریف
دانشکده‌ی مهندسی کامپیوتر

درس نظریه‌ی زبان‌ها و ماشین‌ها

سوالات نمونه

مجموعه‌ی ۷: زبان‌های منظم - بخش ۴

استاد: دکتر علی موقر

تیم دستیاران درس - نیم‌سال دوم ۰۲ - ۰۱

۱ اردیبهشت ۱۴۰۲

۱. عبارتهای منظم

۱.۱

برای هر عبارت منظم زیر با استفاده از قوانین ترکیب ماشین های متناهی با عملیات مختلف بر روی آن ها^۱، یک ماشین متناهی طراحی کنید که زبان مربوط به عبارت مربوطه را توصیف کند.

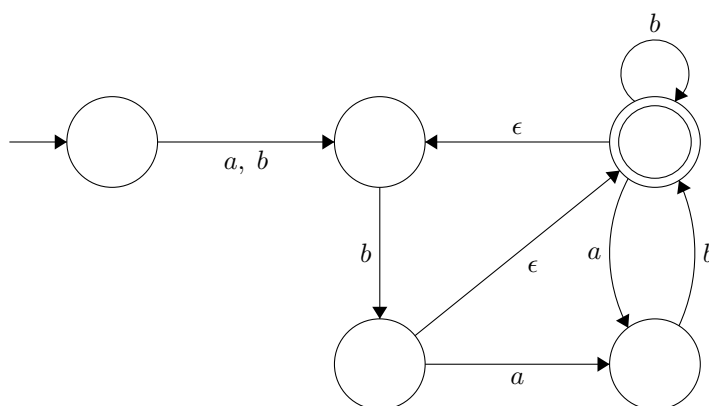
a) $(a \cup b)^*((a \cup ba)^*a(b \cup ab)^*)$

b) $(ab \cup ba^*b^*)^*(b^*abb)^*$

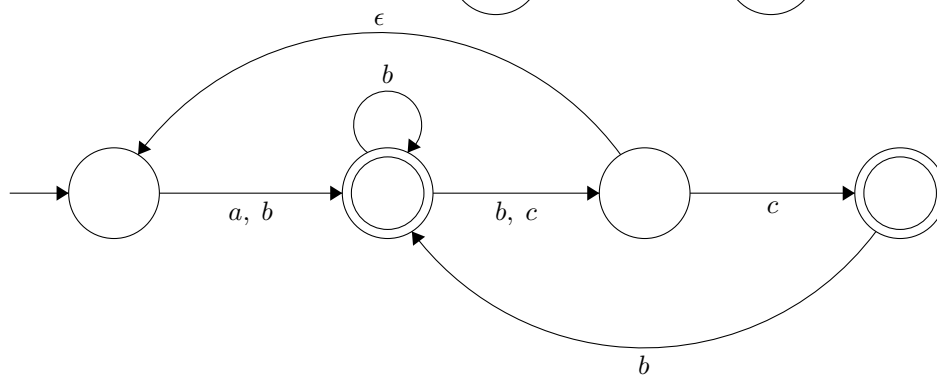
۲.۱

برای هر مورد یک عبارت منظم بنویسید که توصیف کننده زبان منظمی باشد که ماشین مربوطه آن را می پذیرد.

(الف)

(ب)

¹Concat, Intersection, Union, etc.

۳.۱

به کمک همانی‌های پایه که لیست آن‌ها در صفحه‌ی درس قرار گرفته است، در هر مورد اثبات کنید که همانی مربوطه برقرار است.

a) $(x \cup y)^* = (x^* \cup yx^*)^*$

b) $(x \cup y)^* = (y^*(x \cup \epsilon)y^*)^*$

۲. اثبات نامنظم بودن زبان‌ها

۱.۲

به کمک لم تزریق و ویژگی‌های بستاری زبان‌های منظم، نامنظم بودن زبان‌های زیر را ثابت کنید.

$$L_1 = \{a^n b^m c^k \mid n, m, k \geq 0, n \neq m \text{ or } m \neq k \text{ or } k \neq n\}$$

$$L_2 = \{a^{pq} \mid p, q \text{ are prime numbers}\}$$

۲.۲

عملیات $\times$ روی الفبای $\{a, b, c\}$ را به شیوه‌ی زیر تعریف می‌کنیم:

$\times$	a	b	c
a	a	a	c
b	c	a	b
c	b	c	a

برای هر رشته‌ی $x \in \{a, b, c\}^+$ ، مقدار $value(x)$ را برابر با ضرب هر حرف از x در حرف بعدی (از چپ به راست) تعریف می‌کنیم. نشان

دهید زبان زیر منظم نیست.

$$L = \{xy \mid x, y \in \{a, b, c\}^*, |x| = |y|, value(x) = value(y)\}$$